

KILOMETERHEFFING VOOR VRACHTWAGENS IN WERKING

© W. De Geest

Op 1 april 2016 trad de kilometerheffing op het goederenvervoer met een MTM van meer dan 3,5 ton in werking. Omdat er nog wat onduidelijkheden en kinderziektes zijn, draait het systeem nog niet optimaal. We geven een update.

.....
Jan Vancazele

De beslissing om een kilometerheffing in te voeren, was gebaseerd op een samenwerkingsakkoord dat de drie gewesten in 2011 hebben afgesloten. De gewestregeringen bekrachtigden het vorig jaar in decreten. De regeling houdt in dat alle vrachtwagens met een MTM van meer dan 3,5 ton vanaf 1 april een bedrag gaande van 0,074 euro tot 0,292 euro per gereden kilometer moeten betalen op de tolwegen. De kilometerheffing in Vlaanderen is aftrekbaar van de vennootschapsbelasting.

“België ziet af van de inning van het Eurovignet vanaf 1 april. Voor Nederland, Luxemburg, Denemarken en Zweden blijft het Eurovignet nog van kracht.”

België ziet af van de inning van het Eurovignet (www.eurovignettes.eu) vanaf 1 april. Voor Nederland, Luxemburg, Denemarken en Zweden blijft het Eurovignet nog van kracht. Omdat de kilometerheffing een fiscale maatregel is, gebeurt de controle op de naleving ervan niet door de verkeerspolitie, maar door bevoegde regionale ambtenaren.

ON BOARD UNIT

De On Board Units (OBU's) worden ter beschikking gesteld door de dienstver-

leners die gehomologeerd zijn door Viapass. Momenteel is dat alleen Satellic. Andere dienstverleners –Axxès, Eurotoll, Telepass en Total Marketing Services– willen op korte termijn hun diensten ook op de Belgische markt aanbieden.

TARIEVEN

De tarieven voor de kilometerheffing zijn afhankelijk van drie parameters: het soort weg, de maximale toegelaten massa van het voertuig en de uitstootnorm. In Vlaanderen en Wallonië is het tolwegennet grotendeels gebaseerd op dat van het Eurovignet. De toegangswegen tot de havens van Antwerpen, Zeebrugge en Gent zijn tolvrij. In Wallonië zijn er tolwegen toegevoegd om sluipverkeer op die wegen te vermijden. De kaarten met de tolwegen in Vlaanderen, Brussel en Wallonië kun je vinden via www.viapass.be op de pagina 'downloads'.

CONTROLE

Het toezicht op het gebruik van de OBU's door tolplichtige voertuigen wordt gecoördineerd in een controlecentrum met ambtenaren van de drie gewesten. Zij beschikken over controle-instrumenten zoals vaste portieken op de belangrijkste verkeersassen, verplaatsbare controlesystemen en controlevoertuigen die al rijdend het correcte OBU-gebruik controleren waarbij ze de bevoegdheid

hebben om vrachtwagens te doen stoppen en bij fraude onmiddellijk de boete te innen. De boete bedraagt 1.000 euro per overtreding, waarna de chauffeur drie uur de tijd heeft om zich in regel te stellen. Doet hij dat niet, dan riskeert hij na de verstreken drie uur opnieuw een boete van 1.000 euro.

UITZONDERINGEN

Alle voertuigen die goederen vervoeren (dus geen personenwagens, autobussen of mobilhomes) met een MTM van meer dan 3,5 ton, zijn tolplichtig vanaf 1 april. Voor bestelwagens en terreinwagens met een MTM van 3,5 ton of minder geldt de kilometerheffing niet, zelfs al trekken ze een aanhangwagen die de gecombineerde MTM boven de 3,5 ton brengt. Verder gelden er uitzonderingen voor voertuigen van het leger, de brandweer, politie, burgerbescherming en andere essentiële overheidstaken, ambulances en voertuigen (tractoren) die exclusief gebruikt worden voor visteelt, land-, tuin- of bosbouw. Daarnaast vallen een aantal categorieën niet onder de kilometerheffing zoals voertuigen die als werktuig beschouwd worden, oldtimers met O-nummerplaat, rijlesvoertuigen en testvoertuigen met ZZ-nummerplaat.

LANDBOUWTRACTOREN

Tractoren die uitsluitend gebruikt worden voor landbouw-, tuinbouw-,

visteelt- en bosbouwactiviteiten zijn vrijgesteld. Het dubbel criterium landbouwvoertuig (tractor) én uitsluitend landbouwgebruik is hierbij essentieel. De vrijstelling moet éénmalig online of schriftelijk worden aangevraagd. Voor voertuigen met een rode G-nummerplaat moet je geen foto's toevoegen. Voor andere landbouwvoertuigen (trekkers met witte nummerplaat, zelfrijdende machines die ook lading vervoeren) moet je twee duidelijke foto's per voertuig toevoegen (één van de voorkant en één van de zijkant). Voor een trekker van een natuurlijke persoon moet je het rijksregisternummer van die persoon invullen. Is de trekker ingeschreven op een vennootschap dan moet je het KBO-nummer van de vennootschap invullen.

De Vlaamse belastingsadministratie heeft een achterstand opgelopen waardoor veel aanvragers nog geen antwoord op hun vraag om een vrijstelling kregen en dus nog geen bewijs hebben om voor te leggen bij een eventuele controle. Boerenbond/AVBS hebben aangedrongen op een snelle afhandeling van deze dossiers.

“Landbouwtrekkers vallen niet onder de Euro-emissienormen, maar onder de Stage- of Tier-normen. Daarom werd recent een omzettingstabel opgemaakt om de uitstoot te kunnen registreren.”

EMISSIENORMEN VOOR LANDBOUW-TRACTOREN

Een landbouwvoertuig dat buiten de landbouw gebruikt wordt (bv. wegebouw) of niet uitsluitend voor landbouwactiviteiten gebruikt wordt (bv. grondverzet of tuinaanleg), moet een on-board-unit (OBU) installeren. De OBU moet op de openbare weg permanent aanstaan. De OBU berekent de verschuldigde tol op basis van het aantal gereden kilometer, de tonnage en de uitstoot. Tot voor kort was er onduidelijkheid over de emissienormen voor tractoren. Landbouwtrekkers vallen namelijk niet onder de Euro-emissienormen, maar onder de Stage- of Tier-normen. Daarom werd recent een omzettingstabel opgemaakt. Indien de Stage- of Fase-norm, of de Amerikaanse Tier-norm beschikbaar is, wordt de Euro-emissienorm hierop

▲ Het dubbel criterium 'landbouwvoertuig (tractor) én uitsluitend landbouwgebruik' is een essentiële voorwaarde voor vrijstelling van de kilometerheffing.

Tabel emissienormen voor tractoren en off-road-voertuigen

Datum van eerste inschrijving van het voertuig in het binnen- of buitenland	Fase- of Stage norm	Tier norm	Emissie-norm km-heffing
vanaf 1 januari 1999 tot en met 31 december 2001	fase I		Euro I
vanaf 1 januari 2002 tot en met 31 december 2005	fase II		Euro II
vanaf 1 januari 2006 tot en met 31 december 2010	fase IIIa	Tier 3	Euro III
vanaf 1 januari 2011 tot en met 31 december 2013	fase IIIb	Tier 4i	Euro V
vanaf 1 januari 2014	fase IV	Tier 4	Euro VI

gebaseerd. Indien die onbekend zijn, is de datum van de eerste inschrijving bepalend. Mocht je ondertussen al je OBU hebben geïnstalleerd, controleer dan in elk geval de emissienorm aan de hand van onderstaande tabel.

ONDUIDELIJKHEDEN EN ONNAUWKEURIGE REGISTRATIES

Het systeem van de kilometerheffing kampt nog met enkele onduidelijkheden en kinderziektes. Veel land- en tuinbouwers kregen voor hun tractoren nog geen antwoord op hun vraag om een vrijstelling en hebben dus nog geen bewijs om te tonen bij een eventuele controle. Voor landbouwvoertuigen die vrijgesteld zijn van de heffing maar niet in het bezit zijn van een bewijs van vrijstelling, zou allereerst moeten worden ingezet op informatie in plaats van beboeten. Hetzelfde geldt voor land- en tuinbouwers die alles gedaan hebben om zich in regel te stellen, maar geconfronteerd worden met vertragen-

gen in de afhandeling van de aanvragen of met mankementen in de toestellen. Er was ook kritiek opgedoken over onnauwkeurige registraties door het systeem. Zo zouden gebruikers ook tol aangerekend krijgen voor parallelwegen of parkings die in de buurt van tolwegen liggen. Dat levert dan foute facturen op. Viapass gaf aan dat gebruikers dit soort foute aanrekeningen altijd kunnen signaleren. Als dit na controle blijkt te kloppen, zal de gebruiker vergoed worden, aldus Viapass.

NUTTIGE LINKS:

- www.viapass.be
- www.eurotoll.fr
- www.sofico.org
- www.telepass.it
- www.satellit.be
- www.Total.com
- www.axxes.fr

Voor vragen of meer informatie contacteer AVBS-consulent Jan Vancayzeele (jan.vancayzeele@avbs.be of 0476/91.01.36). ■